2022-11-01

NORRBOTTENS KOMMUNER

Till civilminister Erik Slottner

finansdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Statssekreterare Natasa Ristic Davidson

Öka budget och utbyggnadstakten för bredband samt se över incitamenten för mobiloperatör att upprätta stabila mobiltjänster i hela landet.

Då dagens samhälle är uppbyggd på teknik och digitalisering kan inte en del av Sveriges befolkning lämnas utanför, det får konsekvenser för både offentlig och privat sektor i ett län som Norrbotten. Norrbotten Kommuners styrelse menar att regeringen behöver öka både budget och utbyggnadstakten för bredband samt se över incitamenten för mobiloperatör att upprätta stabila mobiltjänster i hela landet.*

Snabb och stabil mobiltäckning eller internetuppkoppling är nödvändigt för att kunna nyttja de resurser som finns i samhället. Regeringens mål är att alla hushåll i Sverige 2025 bör ha tillgång till snabbt bredband. Post- och telestyrelsen (PTS) anger att i Sverige har 95% av alla hushåll, tillgång till anslutning av fiber. Motsvarande siffra för Norrbotten 76 %.

Regeringens mål är att det ska finnas stabila mobiltjänster i hela landet år 2023. Det avser 10 megabit per sekund, dock bedömer PTS själva att det målet inte kommer att nås. I dagsläget har hela landet 85 % täckningsgrad av landytan medan Norrbotten endast har 66% och därmed lägst i landet – vilket inte är acceptabelt

Marknaden för mobiloperatörer är avreglerad och operatörerna bestämmer själva vilket för ett glest befolkat län som Norrbotten missgynnas av. PTS kan visserligen ställa krav på yttäckning när frekvenstillstånd auktioneras ut men det kravet har haft begränsad effekt.

Nedmonteringen av det fasta telenätet har ersatts med mobilteknik eller fiber. På platser med begränsad täckning eller där det saknas helt finns ingen alternativ telefoni. På dessa platser uppstår oro hos innevånarna att kunna nå samhällsviktiga funktioner så som sjukvård. Om mobilnätet fortsättningsvis kommer byggas ut på rent kommersiella villkor kommer situationen inte att lösas och inte inom rimlig tid i Norrbotten.

Post och tele styrelsen hade inför 2021 fått 1,6 miljarder att fördela till fortsatt utbyggnad av bredband, och under 2022 kommer 1,3 miljarder till att delas ut, men det behövs så mycket som ca 10 miljarder för att få en utbyggnad till alla. Nu ses även möjligheten till bredband via satellit över för att nå målet är att 2025 ska alla ha bredband.

Pandemin har visat på möjligheter att arbeta på distans och kunna bosättas sig i mindre orter och på landsbygden. Det ger Norrbotten stora möjligheter men då krävs **både** mobiltäckning och bredband. Detta också i ett läge då industrin står inför en grön omställning och Norrbotten har behov av inflyttning och nya innevånare.

Det hindrar även kommunernas möjlighet till digitalisering av tjänster till innevånarna för att överbrygga de stora avstånd som råder i ett län som Norrbotten.

Digitaliseringen i näringslivet utvecklas snabbt och förutsättningar att driva både företag och kommersiell service begränsas kraftigt då täckning och snabb fiber saknas. Exempelvis blir det svårt att hantera betaltjänster för butiker, ett annat exempel är skogsnäringen som har behov av digital uppkoppling.

Både de kommersiella villkoren men även de stöd som hänvisas till utbyggnad bygger på koncentration av hushåll och användare vilket är kriterier som Norrbotten som glest befolkat län, har svårt att möta om full täckning ska uppnå. Trots sin gleshet är Norrbotten topp tre av länen i landet när det gäller produktivitet och näringslivet bidrag till export.

Kvalitén på den digital infrastrukturen är också av stor vikt. PTS tar upp i sin rapport att utbyggnaden av 5G- nätet kan komma att utveckla tjänster och applikationer som kan innebära att kriterierna för det som i dag anses som stabilt nät av god kvalité inte i framtiden kommer att vara tillräckligt – detta bör beaktas i den fortsatt utbyggnaden.

Utbildningsnivån är generellt lägre i länet än i landet i övrig och behöver höjas för både offentlig sektor och för näringslivet som måste vara fortsatt konkurrenskraftigt i den samhällsomställning som nu råder i länet. En fungerande digital infrastruktur i hela Norrbotten är avgörande för tillgång till utbildning exempelvis vissa distansstudier och/eller fjärrundervisning.

Claes Nordmark, kommunalråd Boden (S)
Ordförande Norrbottens Kommuner

**Norrbottens Kommuner är en intresseorganisation som företräder landets 14 nordligaste kommuner.*
Vi verkar för ett utökat kommunalt samarbete och ett hållbart samhällsbygge.
I samverkan skapar vi konkurrenskraftiga arenor för dialog och kunskapsutveckling.
Vi ger Norrbottens kommuner en samlad och tydlig röst, både hemma och ute i världen.

2022-11-01